

20.09.2023

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni elektroonse arutelu põhjal uuendatud COVID-19 vastase vaksineerimise soovitused

Päevakord:

1. COVID-19 vastane vaksineerimine sügishooajal 2023 (uuendatud)

Arutelu ja otsused:

1. COVID-19 vastane vaksineerimine

Immunoprofülaktika ekspertkomisjoni 23. augustil 2023 antud sügistalviste soovituste kohaselt tuleb vaksineerimisel keskenduda riskirühmadesse kuuluvatele elanikele (60+ inimesed; riskirühma lapsed ja täiskasvanud), kellel on viimasest COVID-19 vastasest vaksineerimisest või COVID-19 läbipõdemisest möödunud enam kui 6 kuud. Samuti tuleb võimaldada esmase kuuriga vaksineerimist varasemalt COVID-19 vastu vaksineerimata ja COVID-19 haigust põdemata 60+ elanikkonnale ja riskirühma kuuluvatele elanikele. Lisaks soovitas ekspertkomisjon kasutada eelkõige vaktsiine, mis annavad epidemioloogilist olukorda ja ringlevad COVID-19 tüvesid arvestades kõige parema kaitse ja on kättesaadavad. Seoses uute vaktsiinide turule tulekuga otsustas immunoprofülaktika ekspertkomisjon enda seisukohti täpsustada.

Terviseameti COVID-19 andmete (seisuga 11.09.2023) kohaselt on Eestis omikron-tüve osakaal 100% ja XBB.1.5 variant moodustab 67% kõikidest sekveneeritud proovidest. 36. nädala jooksul lisandus Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse andmeil 411 haigusjuhtu (85 laboratoorselt kinnitatud ja 326 kliiniliselt diagnoositud). Registreeritud haigusjuhtude üldarv on kasvanud 15,8% võrra eelmise nädalaga võrreldes. Kõigist haigestunutest on diagnoos kinnitatud laboratoorselt (PCR, antigeeni kiirtest tervishoiutöötajate juures) 21% juhtudest.¹

Euroopa Raviamet andis 30. augustil müügiloa uuele Comirnaty Omicron XBB.1.5 vaktsiinile, mis on näidanud tugevat kaitset XBB.1.5 ja teiste omikroni sarnaste variantide vastu, mis põhjustavad COVID-19 haigestumist.² Uuendatud XBB.1.5 vaktsiini saab Eestis kasutusele võtta peale Euroopa Komisjoni ja Raviameti vastavasisulisi toiminguid seoses müügiloa saamisega ning kui vaktsiin on Eestisse kohale jõudnud. Hetkel kättesaadava Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 vaktsiini puhul on samuti näidatud, et see pakub kaitset XBB.1.5 alamvariandi vastu.³ Lisaks on analüüs näidanud, et uus UK's ja Taanis ringlev alamtüvi BA.2.86 on lähedasem sugulane BA.4.5 tüvele kui XBB.1.5 tüvele.⁴ Samas töid Lasrado et al oma uuringus välja, et bivalentse vaktsiini efektiivsus XBB.1.5 vastu on langemas.⁵ Samuti on oht, et kohandamata vaktsiinide kasutamine uute tüvede vastu võib suurendada imprintigu mõju.⁶

---

¹ https://terviseamet.ee/sites/default/files/Nakkushaigused/COVID-19/ulevaade_11.09.2023.pdf

² <https://www.ema.europa.eu/en/news/comirnaty-ema-recommends-approval-adapted-covid-19-vaccine-targeting-omicron-xbb15>

³ https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/72/wr/mm7205e1.htm?s_cid=mm7205e1_w

⁴ https://www.researchgate.net/publication/373661548_Sensitivity_of_BA286_to_prevaling_neutralising_antibody_responses

⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9900747/>

⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10142218/>

Teiste riikide näidetel plaanivad Holland⁷, Soome⁸, Itaalia⁹ ja USA¹⁰ keskenduda sellel hooajal uuendatud XBB.1.5 vaktsiini kasutamisele ja alustada vaktsineerimisega oktoobrist või novembrist. UK otsustas gripi ja COVID-19 vastase vaktsineerimisega alustada varem, sest UK's on levimas BA.2.86 omikrontüvi.¹¹

Soovitus 1

- Ekspertkomisjon soovib oodata vaktsineerimisega kuni hetkel domineerivale XBB.1.5 alamvariandile kohandatud vaktsiini kättesaadavuseni. Vajadusel (nt epidemioloogilistel) võib kuni kohandatud vaktsiini saabumiseni kasutada vaktsineerimiseks Original/Omicron BA.4.5 vaktsiini.

Comirnaty Omicron XBB.1.5 vaktsiini ravimi omaduste kokkuvõtte kohaselt vaktsineeritakse täiskasvanuid ja 5-aastaseid või vanemaid lapsi ühe doosiga olenemata sellest, kas ta on varasemalt vaktsineeritud, COVID-19 haigust põdenud või mitte. Lapsed vanuses 6 kuud kuni 4 aastat, kelle vaktsineerimist COVID-19 vastu peab arst vajalikuks, loetakse esmase kuuri läbinuks XBB.1.5 vaktsiini puhul pärast 3 doosi nagu ka varasemalt.¹²

Soovitus 2

- Ekspertkomisjon soovib üle 5-aastaste riskirühma kuuluvate inimeste puhul Comirnaty Omicron XBB.1.5 vaktsiiniga vaktsineerimise võimaldamisel vaktsineerida ühe doosiga, sõltumata varasemast vaktsineerimise või COVID-19 läbi põdemise staatusest.
- Ekspertkomisjon soovib riskirühma kuuluvate 6 kuu kuni 4-aastaste puhul võimaldada vaktsineerimist COVID-19 vastu juhul, kui arst peab seda vajalikuks. Vaktsineerimisskeem vastavale vanusrühmale mõeldud Comirnaty Omicron XBB.1.5 vaktsiiniga varasemalt COVID-19 vastu vaktsineerimata või COVID-19 läbi põdemata 6 kuu kuni 4-aastaste laste puhul on sarnane varasemale ehk manustada tuleb kolm doosi lähtudes ravimi omaduste kokkuvõttes toodud intervallidele. COVID-19 haigust läbipõdenud või varem vaktsineeritud riskirühma lastele võimaldada vaktsineerimist ühe vaktsiinidoosiga alates 6 kuu möödumisest viimasest doosist või COVID-19 läbi põdemisest, kui arst peab seda vajalikuks.

---

⁷ <https://www.rivm.nl/en/covid-19-vaccination/questions-and-background-information/repeat-vaccination>

⁸ <https://thl.fi/en/web/thlfi-en/-/thl-recommends-the-booster-dose-with-a-new-variant-tailored-product-in-late-autumn-2023-for-older-people-and-certain-risk-groups?redirect=%2Fen%2Fweb%2Finfectious-diseases-and-vaccinations%2Fwhat-s-new%2Fcoronavirus-covid-19-latest-updates>

⁹ <https://news.italy24.press/covid-19/820522.html>

¹⁰ <https://news.northeastern.edu/2023/08/31/new-covid-booster-pirola-variant/>

¹¹ <https://www.gov.uk/government/news/flu-and-covid-autumn-vaccine-programmes-brought-forward>

¹² https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/comirnaty-epar-product-information_et.pdf